

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ισότητα των φύλων στο δημογραφικό και τις πολιτικές οικογένειας στην Ε.Ε.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δημοσιοποίησε τον Δεκέμβριο του 2016 μία μελέτη με θέμα «Δημογραφία και Πολιτικές για την Οικογένεια: η διάσταση του φύλου», η οποία προορίζεται για την ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Με αφορμή την οικονομική, δημογραφική και προσφυγική κρίση που βιώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η μελέτη, συνολικής έκτασης σαράντα σελίδων στην αγγλική γλώσσα, αξιολογεί πολιτικές για την αύξηση των γεννήσεων μέσω της εναρμόνισης εργασίας και ιδιωτικού βίου, αποκαλύπτει την αμοιβαία σχέση τους με τις πολιτικές για την οικογένεια και τις οικονομικές προτεραιότητες, ενώ παράλληλα προτείνει τρόπους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και στα τρία μέτωπα από τη διάσταση του φύλου.

Τα σημαντικότερα σημεία της εν λόγω μελέτης συνοψίζονται ως εξής:

- ο πληθυσμός στον πλανήτη έφθασε τα επτά δισεκατομμύρια άτομα το 2011, ενώ υπολογίζεται ότι στο τέλος του 21^{ου} αιώνα θα φθάσει τα δέκα δισεκατομμύρια, δεδομένου ότι από τον 18^ο αιώνα ο ρυθμός θησιμότητας φθίνει σταθερά σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Καναδά.
- η γήρανση του πληθυσμού στην Ε.Ε. αποτυπώνεται ξεκάθαρα στα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία της EUROSTAT:
 - το ποσοστό των πολιτών, ανδρών και γυναικών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης άνω των 65 ετών αναμένεται να αυξηθεί από το 17% το 2010 στο 30% το 2060.
 - σε δεκαπέντε χρόνια ο πληθυσμός άνω των 64 ετών υπολογίζεται ότι θα είναι 31% περισσότερος από σήμερα, ενώ ο πληθυσμός κάτω των 15 ετών θα είναι 4% λιγότερος.
 - το 2009 γεννήθηκαν 5,4 εκατομμύρια μωρά, ενώ το 1964 γεννήθηκαν 7,7 εκατομμύρια.
 - ο πληθυσμός της Ε.Ε. αναμένεται να φθάσει τα 526 εκατομμύρια άτομα το 2040 από τα 501 εκατομμύρια το 2011, ενώ το 2060 θα μειωθεί στα 517 εκατομμύρια.
 - μία ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αύξηση της απασχόλησης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις παραμέτρους της αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου, της μείωσης της πρώτης σχολικής εγκατάλειψης, την αντιμετώπιση των έμφυλων διακρίσεων στην εργασία (π.χ. κατανομή ειδικοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών, μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων για εργασία ίσης αξίας) και την εναρμόνιση εργασιακού και οικογενειακού βίου (π.χ. δομές φύλαξης παιδιών, ευέλικτα ωράρια εργασίας, σύστημα γονικών αδειών).
 - από το 1989 περισσότερο από δώδεκα εκατομμύρια αιτούντες/-ούσες άσυλο εισήλθαν στις ανεπτυγμένες οικονομικά χώρες της Ευρώπης με έξαρση τη δεκαετία του 1990 και μετά το 2010.
 - η κατανομή των αιτημάτων για άσυλο δεν ήταν ομοιόμορφη μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ε.Ε. με την πλειοψηφία να κατευθύνεται στις χώρες: Μάλτα, Σουηδία, Λουξεμβούργο, Κύπρο, Αυστρία και Βέλγιο – αξίζει να επισημανθεί ότι το 11,6% του εργατικού δυναμικού της Ολλανδίας αποτελούν οι μετανάστες/-τριες.

- Η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Βουλγαρία κατατάσσονται στις τελευταίες θέσεις σχετικά με το ζήτημα εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, ενώ τις πρώτες θέσεις κατέχουν οι «συνήθεις ύποπτοι», δηλαδή οι χώρες Δανία, Σουηδία, Φινλανδία και Ολλανδία

Ειδικότερα, η μελέτη του Ε.Κ. περιλαμβάνει συχνές αναφορές στην Ελλάδα, όπως ότι, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του ΟΟΣΑ έτους 2015, οι εργαζόμενοι/-ες στην Ισπανία και την Ελλάδα και εργάζονται περισσότερες ώρες σε ποσοστό 10%-40% και είναι λιγότερο παραγωγικοί/-ές σε σχέση με τους/τις συναδέλφους/-ισσες τους σε Γερμανία και Ολλανδία (σελίδα 27 της έντυπης έκδοσης). Επίσης, στην Ελλάδα μόνο το 10% των παιδιών έως την ηλικία των δύο ετών και μόνο το 61% των παιδιών ηλικίας τριών έως έξι ετών καλύπτονται και το μεγαλύτερο βάρος καλείται να επωμιστεί η οικογένεια, κυρίως οι γυναίκες (σελίδα 30).

Επιπλέον, για την ελληνική πραγματικότητα, στην έκθεση αναφέρονται τα υψηλά ποσοστά γενικής ανεργίας (30,6% για τις γυναίκες και 23,5% για τους άνδρες), καθώς και το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός γυναικών εργάζεται άτυπα και δεν συμπεριλαμβάνεται στα επίσημα στατιστικά στοιχεία.

Παρόλα αυτά, υπάρχουν θετικά σημάδια για την εναρμόνιση οικογένειας και εργασίας με χαρακτηριστικά παραδείγματα το Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης για την προώθηση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης και το Ελληνικό Δίκτυο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΔΕΚΕ). Ειδικά για το ΕΔΕΚΕ, οι εταιρείες-μέλη εφαρμόζουν πρακτικές υπέρ της συμφιλίωσης οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων των εργαζομένων, όπως μερική απασχόληση (39%), ευέλικτο ωράριο (59%), τηλεργασία (33%), συμπιεσμένη εβδομάδα (10%), διακοπή της σταδιοδρομίας (26%), ιδιόκτητες δομές φροντίδας παιδιών ή χορήγηση επιδόματος φροντίδας παιδιών (21%).

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι στόχοι της Βαρκελώνης για τις δομές φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας δεν έχουν εκπληρωθεί ούτε από τα μισά Κράτη-Μέλη της Ε.Ε., γεγονός που επιτάσσει την υιοθέτηση μίας κατάλληλης Οδηγίας για την επιτάχυνση της όλης διαδικασίας. Όμως, εκτός από την άδεια μητρότητας και τη γονική άδεια και για τους άνδρες, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να εισαγάγει σε όλα τα Κράτη-Μέλη και την άδεια φροντίδας, διότι ο κάθε άνθρωπος πρέπει να έχει το δικαίωμα φροντίδας των οικείων του και των αγαπημένων του προσώπων και όχι μόνο των παιδιών.

Η συγκεκριμένη δράση ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων της Γ.Γ.Ι.Φ. εντάσσεται στο θεματικό πεδίο «Γυναίκες και Οικονομία» και υλοποιείται στο πλαίσιο αξιοποίησης όλων των εργαλείων στον αγώνα για την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, σύμφωνα και με τις κατευθυντήριες γραμμές των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Ατζέντα 2030).

Για το πλήρες κείμενο της μελέτης, ακολουθήστε τον σχετικό σύνδεσμο από τον ιστότοπο [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571394/IPOL_STU\(2016\)571394_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571394/IPOL_STU(2016)571394_EN.pdf).